

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/8. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
uredništvu, naročnina upravništvu. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
anju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Boj proti draginji.

Predvčerajšnjem in včeraj so se v Trstu vršile posebne pokušnje argentinskega mesa, ki prihaja preko morja v velikih ladijah. Te ladje imajo nalašč seboj take stroje, kjer se dela mrz, da je meso celo pot zamrznjeno. Pokušnje so dobro izpadle. Vkljub velikanski carini je to izvrstno meso sorazmerno še vendar zelo poceni.

S tem je zmaga argentinskega mesa odločena in kmalu bodo tirali mimo Ljubljane težko naloženi vagoni cenenejšega živila za Dunajčane in Gradčane. In mi Ljubljaničani?

Ali naj mi Ljubljaničanje držimo roke križem? Zdaj, ko je vlada po desetletnem odporu se udala ter načelno že pritrdila uvozu argentinskega mesa? Zdaj, ko je strašna napetost dosegla toliko moč, da je omajala upor ministrov. Zdaj bi moral biti na čelu občine energičen, napreden mož, ki bi se ne strašil dela ne potov, marveč zastopal obzirno interese tisočev ljubljanskega prebivalstva. Ali ni komisar Lašan poklican nastopiti v tej nujni zadevi? In zakaj ničesar ne stori? Kolike za- sluge bi si lahko stekel!

Občinstvo bo vsak korak podpiralo z navdušenjem. Danes je razpoloženje za bojkot dragih prodajalcev jestvin, a mi vemo, da ti ljudje tudi niso vsega krivi, ker imajo stroške in riziko. Prva od- pomoč je, če se upelje ceneno meso iz inozemstva. Vkljub carini in režiji bode cena vendar še tako nizka, da nam bo odleglo, kakor da se je odvalil kamen od srca.

Če se pa to ne zgodi, pride do ne- dočlenih posledic: nezadovoljnost v vseh stanovih bode hipoma rastla tako vi- soko, da je nobena meja ne bo zadržala. Grozovita draginja že danes ruši red v dru- žini ter v družbi. Stari življenjski pogoji, po katerih so odmerjene plače in službeni pre- jemki, so popolnoma izpremenjeni, prejemki pa so ostali povsem isti. Noben račun in proračun več ne drži. Če ne bo rešitve, pride do nasilnega konca. Saj je boljše, da gre vse k vrugu, kot da bi šlo tako naprej.

Iz slovenskih krajev.

Iz Novega mesta. V Novem mestu imamo nek zakoten listič, kateremu se pravi „Dolenjske Novice“. Lansko leto je že umiral in to vsled fanatičnega zaganjanja kleri- kalcev na naprednjake. Odgovorni urednik kanonik Zlogar neprestano ruje proti na- prednemu prebivalstvu, katero seveda vzlic temu podpira listič. V zadnji številki z dne 10. septembra t. l. kaj dobro obdelava v svojem uvodnem članku volilno gibanje naprednega poslanca g. Gangla. Nadalje pravi, da je jedro našega meščanstva še

zdravo, česar tudi mi ne zanikamo, pač pa še premalo probujeno. Čas je že enkrat, da se začnemo z odprtim vizirjem bojevati. Pokažimo, da se ne bojimo klerikalnega nasilstva! Resnica je pač, da se nekateri gospodje uradniki z davkarje vdeležujejo klerikalnih shodov, nadalje je tudi resnica, da je učiteljski zbor z malimi izjemami kle- rikalen, kar naj pa ne zadržuje poštene napredne značaje, da bi vrgli puško v ko- ruzo, kadar izvršujejo državljanske pravice. Da so se pa vrgli klerikalci na mesto, je čisto jasno. Saj hočejo vendar okužiti vse, tako tudi Novo mesto. Novomeščanje, od- prite oči, pokažite da je jedro res zdravo, s tem, da agitirate za naprednega kandidata, kateri mora v našem mestu dobiti veliko glasov. Pokažite, pa, da se po takih uvod- nikih ne pustite žaliti napredne zavesti s tem, da naročate take časopise, kateri ne bijejo po Vas. Da se agitira tu pri nas v Novem mestu silno za kandidata Jarca, nam je pač znano. Edini nasvet Vam bodi, vržite vsakega takega črnega agitatorja čez prag. — Gimnazijskemu katehetu pa nasvetujemo, da naj neha s svojo pristranostjo v dijaški kuhinji. Kake krivice se gode ravno tu di- jakom, je že splošno znano. Da so se pa razmere sedaj še poslabšale, kažejo posa- mezni slučajji dovolj jasno. Vprašamo slavno županstvo, ali bi ne bilo dobro, da isto prevzame dijaško kuhinjo, kakor je to sto- rilo kranjsko županstvo, ter tako napravilo konec vsem neznosnim razmeram. Nadalje prosimo vse one novomeške naprednjake, ki podpirajo dijaško kuhinjo, naj se v pri- hodnjič dobro premislijo. Saj je vendar vsem dobro znano, kako klerikalno pri- stranska je dijaška kuhinja. Z našo popust- livostjo se samo jači klerikalizem. Konečno bodi še omenjeno, da naša najvišja inteli- genca vzlic temu, da bije vedno na prsi ter kliče — napredujemo, podpira in zahaja še vedno k znanemu klerikalcu Štemburju v Kandijo. Tukaj je potrebna tudi mala kon- sekvenca, saj imamo v Novem mestu dovolj gostilen, ki nam enako nudijo kakor ona v Kandiji.

Slovanski Jug.

Tomašič — reformator pri volitvah. Težkoče se na Hrvaškem z dneva na dan množijo. Med banom Tomašičem in med strankami, ki tvorijo koalicijo, je izbruhnil nov konflikt. Po novem volilnem zakonu ne morejo namreč biti več voljeni občinski uradniki za poslance, koalicija je pa izrazila željo, da se izvzame iz te določbe župane in občinske zdravnike. Ban je sicer res ob- ljubil, da bode ukinil tozadevno izpremo, ali na začudenje koalicije so v novi od- redbi z ozirom na volilni zakon navedeni samo župani, ki imajo sedaj pasivno vo- lilno pravico, dočim je občinski zdravniki še za nadalje ne bodo imeli. Kdo ve, kako si utemeljuje ban Tomašič svoj ukrep, iz-

vestno je, da je uprav nepojmljiv in da nima na sebi ni trohe, da bi mogel upli- vati sporazumljivo.

Proti kralju Ferdinandu. Po poročilu francoskih listov, zlasti po pisanju pariškega „Matina“ je bolgarsko ljudstvo zelo razbur- jeno radi svojega kralja Ferdinanda. Naci- onalistovsko bolgarsko časopisje mu očita, da je zamudil pravi trenutek za vojno s Turčijo, oziroma da je z namenom v kri- tičnem času prezrl priložnost. Javnost mu očita strahopetnost in ga dolži, da je za- strupil narodovo energijo in živi vir narod- nega duha. Razmerje med Bolgarijo in Tur- čijo je neoficijsko pravzaprav zelo napeto in nasprotstvo neti dejstvo, da vlada še sedaj ni spravila čez mejo macedonskih beguncev.

Splošni pregled.

Državni zbor.

Sedaj se že ugiba o sklicanju držav- nega zbora in o nalogi, katero bi moral za prvo rešiti. Dunajska „Zeit“ poroča po svojem zatrdilu istino, če pravi, da hoče vlada sklicati državni zbor dne 8. ali 10. novembra na dvotedensko zasedanje. De- lavni program, ki bi ga moral državni zbor rešiti v omenjeni dobi, bi obsegal nekako naslednje točke: Proračunski provizorij za prvo četrtletje 1911, potrditev že sklenjene trgovske pogodbe s Srbijo, volitve za dele- gacije in konečno podaljšanje reforme po- slovnege reda. Način, kako se bode rešilo vprašanje poslovnega reda, bo posledica rezultata strankarskih pogajanj. Možne so te le tri eventualitete in o teh se tudi go- vori: ali se spremeni provizorij poslovnega reda v definitivum, ali se podaljša provizorij za eno leto, ali pa morda celo za celo dobo legislature.

Čemu „motu proprio“?

O predzgodovini papeževnega motu proprio poroča „Corriere della Sera“, da je po vatinskem prepričanju v katoliški cerkvi velika tajna zveza, ki je osnovana po uzorcu prostozidarske družbe, da širi modernizem. Papeževi svetovalci vidijo povsod strahove in pravijo, da se goji že celo po semeniščih popolnoma sistematsko moderni protikato- liški duh. Prisega, ki jo nalaga duhovnikom papežev odlok, je zelo obširna. Ona obsega nauk, kako ga naj delijo duhovniki ver- nikom, zlasti glede na točke, ki se ne smejo strinjati z modernistovskimi nazori. To je na primer božansko navdahnjenje prorokov, božanski izvor cerkve, ustanovitev cerkve po Jezusu Kristusu, stališče Petrovo napram cerkvi, dejanja in spisi apostolov itd. Pri- sega imenuje zmoto misel, da bi se kato- liška cerkev ne vjemala z zgodovino, naj- važnejši del prispege je pa oni, ki se bavi s študijem zgodovine in ki slove: „Obsojam in zmetujem misel onih, ki trdijo, da

kristjan lahko kaže dvojno osebnost in so na eni strani verni, na drugi pa historijski, kot bi bilo kristjanu dovoljeno imeti za resnico, kar je vera zavrgla.“ Prisega pro- klinja konečno razlaganje biblije po pameti in vsak duhovnik se mora zarotiti, da za- metuje vse modernistovske zmote, ki dova- jajo h koncu, da v cerkveni tradiciji ni nič božjega.

Konferenca o morskem pravu.

V ponedeljek je bilo v Bruslju otvor- jeno četrto zasedanje mednarodne konference o morskem pravu od predsednika Baernerja, ki je ob enem belgijski državni minister. Pri tem zasedanju bi se imeli sprejeti iz tretjega zasedanja leta 1909. osnutki inter- nacionalne konvencije o zavezah, ki nastane, če se trčite na morju dve ladji in načrti o zahtevah po rešitvi in podeljeni pomoči pri nesrečah na morju. Istotako je v programu, da se uredi zaveza lastnikov ladij, kajti to je za pomorsko trgovino velikanskega po- mena. Na konferenci so udeležene vse ev- ropske države, Severna Amerika in južno- ameriške republike.

Dnevne vesti.

„Slovenec“ je dvorni svetnik Ploj strahovito na poti, ker se vanj s tako silo zaletava. Trillerja in Tavčarja v Ribnikarjevi aferi indirektno ven vleče, ker ve, da ta dva moža že dolgo nista skrivila nobenega lasu klerikalcem. Dr. Tavčarja je kot dež. odbornika celo sam Lampe pohvalil, o Tril- lerju se pa še ne vemo spominjati, da bi ga kdaj prijemal. Kar „Slovenec“ hvali, ni dosti vredno. Med to slabo pašo na vsak način spada tudi dr. Triller, ki je sedaj še prevzetan. Pozabil je že, kako trda je šla zadnjič stranki radi njegove kandidature. Prekratkoviden pa je, da bi videl, da bo moral šc prositi za „beraške“ glasove ljudi, ki jih danes prezira.

Boj na nož ne bojuje dr. Triller proti klerikalcem ali Nemcem, marveč proti last- nim pristašem. Vse hoče ubiti. Mož res misli, da je on sam že stranka in da so nje- govi interesi, interesi stranke. Svetovali bi mu, da stopi malo tudi v one kroge, ki niso tako visoki kot on in da sliši tamkaj, kaj se govori o njem. Kmalu ne bo v Ljub- ljani človeka, ki bi se mu ne zameril. Ne bo dolgo, pa mu bo še dr. Tavčar dejal, da je „Korl izgubljen“. Triller bi rad vse ubil, sokolstvo, stranko in osobito mladine, samo da bi rešil svojo ošabno glavo. Ljud- stvo ga bolj in bolj spoznava, da mu ni čisto nič za stvar, marveč samo za neznačno in prevzetno osebo. Ošabnost ošabna!

Dunaj si že zna pomagati. Dunajčani so izsilili od poljedelskega ministra, da je dovolil, da se na prihodnji prašičji semenj upelje lahko 1000 komadov laških prašičev. In Ljubljana?

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

(96)

„Prav,“ je zamrmrala, „vhod je še v redu ... in če bo treba zbežati, mi ne bo delalo težav ...“

Skalo je prgiščema zamotala s suhim listjem in s prstjo. Zadovoljna s svojim uspehom, je stopila na prosto, napotila se po ozki stezici, ki je vodila ob globeli do votline, in ko je dospela na majhno planoto, odkoder se je odpiral razgled po okolici, se je z ostrim pogledom ozrla v noč ter pazno prisluhnila.

„Prišel bo,“ je dejala počasi, „že prihaja ... On, ki sem ga ljubila, bo v malo minutah mrlič, ki ga deroči Anio odnese proti neizmerni globini svojega žrela ... On pri- haja, poln zaupanja, in ne ve, da sem jaz tista, ki ga pri- čakuje! Ljubezni prihaja iskati, kakor mi je rekel v Rimu, našel pa bo maščevanje ... O, nocoj mojemu srcu ne bo zmanjkalo moči ... Zdaj je vse končano ... Rosita, ki me je edina še priklepala k življenju, je odšla ... Zdaj je že na varnem ... morala sta dospeti v Florenco ... Torej, konec je ... Danes Rodrigo ... nato Cezar ... nato Lukrecija ... pričienja se uničenje proklete rodbine.“

Nenadoma se je sklonila. Njeno uho je bilo prestreglo rahel, oddaljen šum človeških korakov.

„Tukaj je! ... Čez nekaj minut bo vedel, kdo da sem! ... In potem — sunek v prsi ... in konec bo tistega, ki je bil ljubimec Rose Vanozzo! ...“

Zamišljeno in brez naglice se je nato vrnila v votlino ter počenila nedaleč od smolenice, naslonivši brado med kolena, kakor je bila njena navada.

Maga se ni motila. Nekdo je prihajal. In ta nekdo je bil stari Borgia. Kmalu se je prikazal, previdno je krenil okrog skal, ozrl se v globel in obstal nato ob vhodu v votlino.

Vstopil je, ne da bi bila Maga dvignila glavo; sedel je na enega izmed obeh debelih kamnov, ki sta tvorila preprost sedež v tem divjaškem bivališču.

Ženska je čakala kakor leden, nepremičen kip.

„Torej, Maga,“ je nenadoma izpregovoril papež, „ti si ostavila Rim?“

„Prišla sem vas semkaj počakat ...“

„Kako si vedela, da pridem?“ je dejal Borgia, ki ga je izpreletelo. „Ali imaš torej v resnici proroški dar?“

Maga je zmignila z rameni.

„Ali ne prihajate v Tivoli vsako leto? In ali ni zdaj približno tisti čas, ko preživite po svoji navadi par tednov v tem kraju?“

„To je res. Tvoje čarovništvo je pravzaprav samo opazovanje,“ je rekel papež porogljivo. „Toda ti veš stvari, ki jih drugi ne vedo ...“

„Proučevala sem kreposti rastlin, to je vse.“

„Pa kje? V Egiptu?“

„Ne. Na Španjolskem.“

„Na Španjolskem?“ je vzkliknil Borgia zamolklo. „Ali si živila na Španjolskem?“

„Da ... Toda,“ je nadaljevala starka z nekako brez- brižnostjo, ki je pomirila papežovo nenadno razburjenost, „največ sem se učila v Italiji, posebno pa tukaj, v Tivoli ... Vse dobrodne rastline so mi znane; izvleči jim znam

sokove, ki lečijo, in tiste, ki ubijajo ... sokove, ki delé smrt, in sokove, ki delé ljubezen ...“

„Ljubezen! ...“

„Ljubezen ... in smrt: te dve stvari sta vredni druga druge ... obedve sta enako strašni ...“

„Kako bridko govoriš.“

„Zato, ker sem mnogo trpela.“

„Pa zdaj?“

„Kmalu bo konec mojega trpljenja ...“

„Čudna ženska! ... Toda povej mi, zakaj si se toliko učila? ... Katera misel te je vodila k prepovedani učenosti magije?“

„Misel, ki mi je podaljšala življenje do današnjega dne: maščevanje!“

Papež je zopet vztrepetal. Maga se mu je pričela zdeti kdovekakšno strašno bitje, in bilo mu je, kakor da skrivnost, s katero se odeva ona, skriva v sebi tudi skrivnost njegove lastne usode! Toda kmalu je zmajal z glavo:

„Maga,“ je povzel, „ali se spominjaš obljub,“ ki si mi jo dala v Rimu? Ti si dejala, da mi zvariš pijačo, ki bo storila, da me vzljubi ženska, ki jo bo pila ... Za- htevala si mesec dni odloga ... Toda nemara se ti je že posrečilo?“

„Pijača je že gotova!“ je odgovorila starka mehanski, samo da bi nekaj rekla in si pridobila časa za premislek.

In to, kar je premišljala, je bilo strašno. Sklenila in zasnovala je bila smrt Rodriga Borgia, svojega ljubimca, očeta svojih otrok, njega, ki je bil pahnul njeno dušo v muke tisočerne smrti ... Kakor hitro bi stopil Borgia proti vhodu votline, je hotela planiti nadenj ter ga s sunkom v prsi strmoglaviti v prepad, ki nikdar ni vračal svojih žrtev ...

(Dalje.)

Dunajski podžupan in 4 občinski svetniki ter cela vrsta uradnikov pride jutri v Trst, da pokusijo argentinsko meso na parniku „Alice“.

Za Ciril-Metodovo družbo je prejelo naše upravnništvo od gosp. dr. Šviglja 250 K od neke poravnave pri sodišču. Ko je bila poravnava dosežena, se je toženec samo principijelno branil, da bi plačal stroške, na kar mu je g. dr. Švigelj predložil, naj plača za Ciril-Metodovo družbo 250 K, kar je ta takoj storil, a zadovoljen je bil tudi tožitelj, klient g. dr. Šviglja, samo sodnik Schneditz, Nemec, se je malo kislo držal. Lep, kavalirski dar je to in mi samo želimo, da bi naši odvetniki še večkrat tako intervenirali v korist naše prekoristne šolske družbe.

Le naprej, oj, le naprej! Vzorna podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trojanih je poslala glavni družbi čistega dobička od veselice 400 K. Podružnica v Št. Rupertu je postavila v slovensko trdnjavo en kamen in ga utrdila še posebej s pokroviteljstvom in s posebnim prispevkom 30 K. — „Narodni dom“ v Konjicah je zaslужil že drugo diplomu. Priznanico za nabrahan 200 K je dobil hotel „Avstrija“ v Slov. Bistrici. — G. vodja Lavrič iz Luč pri Ljubnem je poslal 6 K, ki so jih darovali izletniki v gostilni Raduhi. Hvala iskrena! Le naprej, oj, le naprej.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: Podružnica družbe sv. C. in M. Trnovo-II. Bistrica (plačala 200 K); Podružnica dr. sv. C. in M. v Št. Rupertu (plačala 200 K); Dijaki II. državne gimnazije tu (plačali 90 K).

Amerika in Celovec. Iz sokolskih krogov je bila poslana bratu L. F. razglednica, datirana Cleveland, 25. avgusta 1910, naslovljena samoslovensko Ljubljana, Kongresni trg. Izveščani ameriški uradniki niso našli pri tem dopisu nobene pomanjkljivosti in razglednica je prišla brez ovir pravočasno na svoje mesto. Čudna so pota ameriške pošte, ako se pomisli, da se pri nas tolikrat zgodi, da se n. pr. v Celju ali Celovcu ne ve, kje je Ljubljana in da je treba še pod Laibach napisati Krain. Da bi se našim nemčurjem ne bilo v prihodnje treba beliti glav pri vprašanju Ljubljana, je najbolje, da povprašajo v Ameriko, kjer jim bodo radi volje odgovorili.

Tatvina sredstvo dež. šol. sveta v svrhu disciplinarnih preganjanj naprednega učiteljstva na Kranjskem. Nekemu naprednjaku so v Železnikih izginila iz žepa pisma, ki mu jih je pisal od klerikalcev krivično preganjani učitelj iz Dražgoš, g. Stupica. S pismi sicer ne bode klerikalcem prav ničesar pomagano, ker pisma so tako nedolžna, da ne bode mogoče niti enega uvažljivega dokaza doprinesti kler. na podlagi teh pisem in še danes trdimo in stojimo na stališču, da nima dež. šol. svet niti enega upravičljivega vzroka, da bi proti g. Stupici disciplinarno postopal in je že to uradno nasilje, da se sploh pod takimi pogoji in okoliščinami še vodi zoper njega disciplinarna preiskava. Značilno pa je, da se pod vladno barona Schwarza krade in da se pod predsedstvom barona Schwarza v dež. šol. svetu uvažujejo ukradena pisma. Pisma so bila ukradena in ta pisma so se našla med akti proti g. Stupici na dež. šol. svetu. Ta pisma so šla skozi roke častnih članov „Slomškove Zveze“. No, ni smrdelj edini! Pisma niso last dež. šol. sveta, niso bila oddana prostovoljno, temveč so bila vzeta nasilno, ker ima pa ta pisma dež. šol. svet, lahko smatramo dež.

šol. svet kot tata ukradenih pisem. Pravcato banditstvo se je pričelo uganjati že po c. kr. uradih in če bode šlo tako naprej, je popolna anarhija neizogibna. Ni dovolj že vladnega nasilja, ni dovolj denuncijantstva in laži, ni dovolj že krivic — še tatvin vam je potreba. O onem, ki je imel ta pisma precej časa v rokah, bomo še govorili. Odkrili bomo nagoto dveh poslancev S. L. S. da svet spozna, koga ima na odločilnih mestih. — Dotičnemu gospodu, ki so mu bila pisma ukradena, priporočamo, da da svojo lastnino iztirjati sodnijskim potom od dež. šol. sveta. (Sicer jih bo ta itak prepisal!) G. Stupici pa priporočamo, da tudi sodnijsko nastopi zoper tako protipostavno postopanje, da dobi potom advokata vse akte, obtožbo itd., da navede razmere, deputacijo, podpise na dež. šol. svet in vse to v kakem vplivnem listu pusti po advokatu priobčiti, da pride stvar tudi na višja mesta!

Sankcioniran kranjski deželni zakon. Cesar je potrdil zakon o spolniti § 1. zakona z dne 4. aprila 1890 glede vodovodne doklade za stolno mesto Ljubljana, ki je bil v kranjskem deželnem zboru sklenjen dne 27. januarja 1910.

Odlikovanje. Cesar je dovolil, da sme inženir Oskar Smrekar v Mannheimu sprejeti in nositi kraljevski srbski red sv. Save III. razreda in viteški križ Bertolda I. pl. Zähringen, red velike vojvodine badenske.

Iz ljudske šole. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju je absolvirano učiteljsko kandidatino gđc. Ano Kren imenovala za provizorično voditeljico na petrazredni ljudski šoli v Srednji vasi pri Kočevju.

I. državna gimnazija v Ljubljani. Število učencev na I. drž. gimnaziji v Ljubljani znaša letos 698, med temi je 21 gojenk. Zavod šteje 18 razredov, od katerih je 10 paralelek.

Ranzinger in vojaki. Nemškemu špediterju v Ljubljani Ranzingerju opravljajo najbrže brezplačno hlapčevsko službo vojaki 27. pešpolka. Vsaj sluga nekega oficirja tega polka, ki ima konja v enem hlevu z Ranzingerjevimi konji, mora opravljati razna hlapčevska dela pri špediterju Ranzingerju, ker Nemcem je vse dovoljeno.

Simon Gregorčičeva ljudska knjižnica se nahaja zdaj v novih prostorih v Wolfovi ulici, Dolenčeva hiša, I. nadstropje in je odprta ta mesec vsak delavnik (razen ponedeljka) od 6—8 (z oktobrom začne pa od 5—7) zvečer, ob nedeljah od 9—11 dopoldne. Mnogo izposojevalcev je žalibog tako zanikarnih, da puste knjige ležati doma mesece in mesece. Pozivljamo nujno tem potom vse one, ki niso knjig pravočasno vrnili, da to store tekom enega tedna. Kdor bi knjig ta čas ne vrnil, proti tistemu se bo postopalo z vsoto strogojstja in se bodo knjige izterjale od njega sodnim putem. Gotovi izposojevalci mažejo knjige na prav nesramen način, drugi pa iztrgavajo celo iz njih ilustracije i. p. Knjižnice imajo namen širiti izobrazbo. Pač slabo izpričevalo izobrazbe pa si dajejo taki „izposojevalci“, ki knjige na tak barbarski način uničujejo; s tem trpi knjižnica in ono občinstvo, ki ima jasnejše pojme o dostojnosti. Kogar bo knjižničar zalotil, da je poškodoval izposojeno knjigo, tisti bo knjigo plačal, obenem pa se mu vzela pravica, si knjige izposojati. — Sploh se pa še premišljuje o tem, da bi se predpisale za zanikarne vračevalce knjig višje globe in za vsakega izposojevalca gotova vsota kot kavicja in garancija, da se ne bodo več godile take nerednosti in taka barbarstva. — Obračamo se

tem potom tudi do onih zavednih in naprednih Slovencev, ki hočejo kaj storiti za ljudsko prosveto, naj nam priskočijo na pomoč z gmotnimi in knjižnimi darovi. — V Ljubljani, dne 14. septembra 1910. — Vodstvo Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice v Ljubljani.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 28. avgusta do 3. septembra se je porodilo v Ljubljani 17 otrok, med temi trije mrtvorojenci. Umrlo je 25 oseb, med temi 10 domačinov. Umrlo je vsled različnih bolezni 18 oseb, za grižo 3, za jetiko 2 in za kapom ena.

Kolera preti in vseh vrst odredbe se izdajajo, da se prepreči preteča nevarnost, le za javna stranišča, posebno na Marijinem trgu in v Zvezdi se nihče ne zmeni, dasi ravno so v takem stanju, da se človek boji vstopiti, tako je umazano in smradu v njih. Ali ne bi bilo umestno, da bi kdo z magistrata mimogrede malo ogledal ta z ozirom na kolero tako velikanski nedostatek?

Osuševanje barja. Če človek opazuje v Gruberjevem kanalu tistih 100—150 „mandelcev“, ki se gibljejo po strugi pri železnih tirih, pri betonskih napravah in ob nabrežju, ne ve, ali naj bi se pridušal ali smejal: pomanjkuje ljudi in povsod je malomarnost. Pod Gruberjevo cesto je ob desnem bregu betonasta stena (oporni zid) malodane v celi daljavi od Dolenjskega mostu do bramborske vojašnice) dovršena. Kakih pet presledkov je še popolniti, potem bo ob tej strani delo končano in pride na vrsto levi breg. Bager stoji v strugi vstric domobranske vojašnice. Do tu je struga tudi po njem izkopana. Pri Štepanji vasi in višje gori je obrežje že s kamenjem tlakovano. Železni tiri se po potrebi prestavljajo. Voda, ki narase in se pri zatvornicah ob deževju izpusti, ima svoj odtok odzadaj naprej po skopani strugi in ne moti — izvzemši gornji del kanala pod tirov dol. železnice — niti enih niti drugih del. Tvrdis se menda ne mudi odveč, in če bi si preskrbela vsaj par sto delavcev več.

Novi most na Poljanah. Pretekli teden je bil za novi železobetonski most čez Gruberjev kanal postavljen že ves obširni oder. Stranska oporna zidova sta na obeh obrežjih dodelana in zdaj se je pričelo delo pri oboku. Ob ugodnem vremenu bo most do konca oktobra dokončan in pred zimo tudi že prometu izročen. Kakor že povedano, gre delo naglo izpod rok.

Šola v Prulah je dograjena blizu drugega nadstropja.

Vode so vsled zadnjih deževnih dni povsod znatno narasle. Kakor vse kaže, se nimamo nadejati za stanovitnega vremena.

Narobe svet. Poroča se nam: Vedni dež in črv nam bosta uničila vse poljske pridelke. Duhovniki trobijo po prižnicah, da je to šiba božja, ker ljudje premalo molijo. Mi pa pravimo tole: šiba božja je za nas kmete dejstvo, da moramo sedaj plačevati zvišane davke, ker se je pred leti zvišala duhovnikov letna plača za 18 milijonov kron. In mesto, da bi sedaj zato tembolj goreče molili in nas obvarovali vednega dežja, pa hodijo kar trumoma agitir za posvetne volitve v Belokrajino. Iz Ljubljane in okolice jih je šlo 5 do 6. Ali so morebiti duhovniki za to plačani?

Gobovo leto bo letos. Ozbiljna moča po gostem deževju provzročila bo močno rast jedilnih gob in marsikteri kmet se že veseli na obilni zaslužek. Gobe so znano na deželi in po mestih — sveže kakor posušene — kaj priljubljena jed.

Lov po sorški dolini ozir. polju obeta biti letos bogat na zajcih, jerebicah

in fazanih. Ker so lovi prišli letos večinoma v domače roke, naj naši ljudje ne trpe, da bi hodili po deželi ob nedeljah nemški hallovci divjačino streljat in po gostilnah rogovilit, kakor se je godilo to n. pr. vsako leto v Medvodah in na Posavju.

Kaj bo letos z ajdo? Letošnje polje je za nekatere poljske pridelke vsled pomanjkanja gorkote, deževja in nestanovitnega vremena skrajno neugodno. Med drugim trpi mnogo tudi ajda, ki ne more zoreti. Pritožujejo se pa tudi čebelarji, ker nima žival paše.

Belgradsko pevsko društvo. Piše se nam: Kakor znano, je pred kratkim posetil srbsko prestolico naš „Ljubljanski Zvon“ in priredil sijajno uspeli koncertni večer v belgradskem narodnem gledališču. Da pokažejo Srbi svojim bratom Slovencev vedno čuteče, za skupno blagost zavzeto srce, hočejo odgovoriti slovenski pesmi s svojo milo, čuvstveno srbsko pesmijo. V ta namen posetijo najbrže še letos našo stolico, belo Ljubljano. Belgradsko pevsko društvo, kateremu je bil naš slovenski skladatelj Davorin Jenko celih dvajset let (1862—1882) marljiv zborovodja in kateremu sedaj predseduje nad vse delavni g. Mihajlo Cukić ob strani poštvalnega tajnika g. Milivoja Komarčiča, blagajnika g. Save Nikolića ter ostalih marljivih članov odbora in vestnih zborovodij, znanega skladatelja gosp. Stevo Mokranjca, ki je že od leta 1887 društveni zborovodja in g. Hinko Maržinec. Ob priliki svojega potovanja po Balkanu sem se tudi ustavil v Belgradu ter slučajno zašel v prostore „Beogr. pev. društva“, kjer me je g. tajnik v odsotnosti predsednika nad vse prijazno sprejel ter razkazal društvene prostore in me obenem opozoril, da ima sedaj mešani zbor pevsko vajo, ki se pridno vadi za poset Slovencev. Na njegovo prijazno povabilo sem tudi prisostvoval vaji ter bil nemalo razočaran na krasnem nastopu pevk in pevcev pod marljivim in vestnim vodstvom zborovodje g. H. Maržinec. Bil je trenutek, ki ga ne zabim nikdar — ubrani glasovi marljivih članic in članov ob divnem zvoku milih pesmi!

Pasivna rezistenca na južni železnici. Na južni železnici grozi zopet pasivna rezistenca. Vodstvo južne železnice namreč še sedaj ni izpolnilo obljub, katere je zagotovilo svojim uslužbencem že leta 1907. Ker se je pa sedaj ustrašilo pasivne rezistence, je odposlalo na personalno komisijo železničarjev posebno pismo, v katerem pravi, da se vse zahteve železničarjev že študirajo in da se bodo tudi izpolnile že v začetku meseca oktobra, v kolikor bodo dopuščale finančne razmere. Skupna koalicija vseh železničarjev pa je vkljub temu sklenila, da se morajo njih zahteve takoj izpolniti, sicer so pripravljeni mahoma stopiti v pasivno rezistenco.

Turistovski cepin je neki turist v vlaku od Dovjega do Jesenic v nedeljo dne 4. septembra t. l. zamenjal. Dotični turist je pisal Slov. Plan. Društvu, da mu je na tem, da dobi svoj pravi cepin nazaj. Vsled tega se obrača osrednji odbor S. P. D. tem potom na one turiste, ki so dne 4. septembra t. l. vozili iz Gorenjske proti Ljubljani s prošnjo, da naj svoje cepine pregledajo in oni, ki dožene, da ima tuj cepin, naj to naznani osrednjemu odboru, ki mu bo naznanil naslov, kjer dobi svoj cepin.

Izgubila oz. pozabila se je pretekli teden kontrolna knjiga trvdke Singer. Najditelja prosimo, da isto odda proti primerni nagradi v našem uredništvu.

Mali listek.

V. F. JELENC:

Pred gledališko sezono 1910/11.

(Konec.)

Molière! (moč niti imena ne zna pisati pravilno, ker piše „Molier“). Ali si želi „Tartuffa“?? Ako se uprizar, bodo vsi klerikalci pobesneli. Juvanci je „Tartuffa“ pripravil, a uprizariti se ga pač ni upal, ker sta obe Moliérov igri zaradi zastarelosti sijajno pogoreli. „Gizdavki“ in „Namišljeni bolnik“ sta bila Slovincem več ko preveč klasični.

Calderon! Za Slovence? Kje je bil kak prevod? Za 50 K ne prevede nihče ničesar iz španščine! A kaj nam ima Calderon dandanes še novega povedati? Calderona igra pač „Burgtheater“, a za Slovence ni prav nič zanimiv, pa je tudi neuprizarljiv, ker nam zanj manjka vseh sredstev.

„Moloh“, „Tajfun“, „Igre njene ekselence“, „Koncert“, „Neznanka“, „Zavetje“, „Tujec“ so najnovejše, moderne, aktualne igre svetovnega repertoarja. Igrajo se po vseh najboljših odrih z največjim uspehom. Uprizarile so se šele letos in lani. Bodimo veseli, da ne capljamo za drugimi narodni več let zadaj, nego da korakamo z njimi vzporedno. Tu dobimo iz raznih literatur, kar so dobile v zadnjem času najboljše, najefektnjše, življenja sposobne. Kaj bo Slovincem ugajalo in kaj ne, tega danes še ne vemo. Gotovo pa

je dolžnost našega gledališča gojiti aktualni moderni svetovni repertoar.

Berolin ima isti repertoar kot Dunaj in ni nobenega razločka. Čitajte berlinske in dunajske liste; povsod isto! A tudi iz Pariza pride vse dobro takoj na Dunaj in v Berlin. V zadnjem času pa je tudi angleška burka in komedija postala vseevropska.

Kar se tiče Ibsena, je za naše razmere najbolj razumljiv „Sovražnik svojega naroda“, upamo, da ga zopet vidimo na odru, akoravno ga ni na gledališkem listu. Sploh so pa na gledališkem listu samo novitete, mislimo pa, da se ponove tudi dobre stvari prejšnjih sezon.

Björnson se je igral lani z Boršnikom — brez uspeha. Takisto Maeterlinck ni našel razumevanja. Ali naj se ponavlja „Bankerot“ (Björnson) in „Monna Vanna“ (Maeterlinck)? Vse druge igre teh dveh avtorjev so za Slovence neumljive, neužitne ter bi bilo škoda truda igrat. Gotovo bi bilo gledališče prazno.

Thoma! „Lokalna železnica“ je satira na bahavost bojazljivih filistrov in na kreatorsko neznačajnost malomeščanstva, ki se boji vlade ko hudiča. Proti klerikalcem ni v tej igri nobene osti! In „Morala“ je satira na nemško Eulenburgovo državo „Der frommen Sitte und Gottesfurcht“ kjer so največji hinavski moralisti največji falotje. Dejanje nima nič sličnega s slovenskimi razmerami, a kritik se vendarle boji, da bi rojaki mislili na njegovo bazmo. To je pač le slaba vest!

„O kresu“ Schönherrja je burgtheaterstück, a dunajski Burgtheater ni protiklerikalni. Dejanje se vrši med nemškimi Tirolci, ne pa na Kranjskem. Protiklerikalno tendenco čuti pač le oni, ki se boji vsake svobodne, napredka željne besede.

Zato pa nikar izgubljati po nepotrebnem besed v praznem zabavljanju in skepticizmu, le več ljubezni in uvaževanja gledališča, ki ga ima za narod. Vzemimo si za izgled druge narode, ki jim gledališče ni samo zabavišče, ki jim je gledališče zavod narodnega ponosa in dostojanstva.

Res čudne so ambicije, da ljudje, ki sami igrajo „Mline pod zemljo“, zahtevajo od gledališča klasikov, kar pa ni nič čudnega, saj se spominjamo, ko je v deželni zboru rekel dr. Šusteršič: naše gledališče igra premalo klasikov; on jih seveda ni videl, ker tudi njega še ni videl nihče v našem gledališču.

Okenimo se našega gledališča z vso ljubeznijo. Imamo sicer četico abonentov, a ta je veliko premajhna, da bi nosila sama na svojih ramenih žrtve za gledališče in vse druge narodne davke.

Ti se žrtvujejo povrh še za druga društva, saj je znano, da se ves narodni davek koncentrirajo na ista ramena. V Slovincih nosi 1/3 vse križe in davke narodne kulture in napredka: 2/3 naroda pa nosi svoj denar v — cerkve in kloštre. Za „kulturo“ prispeva kvečjemu 2 K za knjige Mohorjeve družbe! Zlasti v Ljubljani so vporeženi vedno isti krogi za narodna in soci-

jalna podjetja. Ti krogi se res vzorno žrtvujejo.

Toda gledališče obiskovati se ne pravi „žrtvovati se!“ Vstopnina je primerno zelo nizka, repertoar se menja hitreje kot na vseh drugih slovanskih gledališčih, predstave so vobče dobre, mnoge celo prav dobre. Sicer pa je naše gledališče edino slovensko narodno gledališče, ki ga mora ljubiti vsak zaveden narodnjak. Kako ponosni so Hrvatje, Srbi in Čehi in Poljaki na svoja gledališča. To je ponos resnične narodne kulture! Zato pa so slovanska gledališča v Zagrebu, Beogradu, Pragi in Lvovu vedno polna. Ker so vedno polna, so ta gledališča bogata ter morejo tekmovali s prvimi gledališči Evrope. Naše gledališče pa je ubožno v vsakem oziru.

V naglici razvijanja repertoarja naše gledališče ne more tekmovali z nemškimi, ki ima osebe iste govorice in ker more rabiti brez zadržke te tiskane igre, opere in operete. Slovensko gledališče mora vsako leto najprej preložiti v slovensčino, potem prepisati uloge in knjige ter končno študirati z osebjem, med katerimi so tudi nekateri Neslovinci. Zato je treba za vsako noviteto vsaj 2 meseca, predno se more uprizariti.

Kar sem rekel, povedal sem brez vsakega ozira, ne glede na levo in desno, naloga slovenske javnosti pa je, da stori svojo dolžnost.

„Slovenske Filharmonije“ redni občni zbor se vrši, kakor smo že poročali, danes (četrtek) ob 8. uri zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Da se doseže sklepčnost, se prosi mnogoštevilne udeležbe čast. članov.

Jaz pa nekaj vem . . .

Pri visoki c. kr. deželni vladi gotovo niti ne pomišljajo, da jaz vem, zakaj so oni zaplenili „Našega Laschana“ in mislijo, da sem trdno prepričan, da je vzrok „motenje vere.“

Pa se motijo gospodje. Meni je dobro znano, da so mi zaplenili „Laschana našega“ samo za to, ker je prišel v „Jutro“ sam, brez dostavka „Češčena si, naša ljuba deželna vlada . . .“

In še nekaj vem: da je ustavna vlada postavila Laschana za komisarja na ljubljanskem magistratu samo za to, da se nauči — slovenski. Potemtakem z njegovo župansko kandidacijo ne bo najbrže nič, ker ljubljanskemu županu po mnenju „Volks-rata“ ni treba, da bi znal slovenski.

Slučajno sem zvedel tudi za novega srbskega veleizdajnika v Ljubljani in to je — ne čudite se, prijatelji! — potresni opazovalec profesor Belar, ki sem ga videl fotografiranega v „Die Woche“ v družbi z belgrajskim profesorjem Mihajlovičem. Strašno! Ti veleizdajniki hočejo zrušiti Avstrijo s potresi! Energično, Trnovci, Finki, Gährlowitschi, nikar naj se vam ne tresejo hlače!

Tudi prerokovati znam in danes prerokujem beli Ljubljani — črne dneve. Kmalu bodo prazne njene ulice in samota bo vladala po hišah, koder bodo pajki predli svoje mreže, in vse to radi neznozne draginje, ki prinese sabo lakoto, lakota pa — smrt. Celo naš ljubi Schwarz umre, ker postane mleko, edina njegova in drugih otrok hrana, tako draga, da njegova plača ne bo zadostovala, da bi mogel kupovati toliko, kolikor je to za življenje potrebno.

In še marsikdo umre, samo naš Tone Pornografura ostane živ, ker on je v postu tako izurjen, da jesti sploh ne more več in od njega pride nov zarod, ki napravi iz Ljubljane čisto katoliško mesto po Tone-tovih vzorih in takrat zagospodarijo tudi na ljubljanskem magistratu — klerikalci; takrat dobi svojo ulico v Ljubljani tudi Boltatu Pepe s Kudeluga, ne samo protestanta Kregar in Štefe, a Prešernova muza dobi krog svilnato bluzo, da ne bi pohujševala nedolžne klerikalne mladine.

Pa to še ni vse, kar vem, ali vsega nočem naenkrat povedati, nego prihranim raje za drugič, ker upam, da nam dovolijo ljubljanski mesarji še nekoliko dni življenja in da me policaji — pred katerimi se še vedno skrivam v lepo renovirani kavarni „Evropi“ — ne najdejo še tako kmalu.

Bav-bav.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Profesor Glombinski v enotnem češkem klubu.

Praga, 14. septembra. Danes je poslanec Mastalka, predsednik češkega komiteja, ki ima nalogo sestaviti statut za enotno češko stranko, prejel od voditelja poljskega kluba, profesorja Glombinskega, posebno pismo, v katerem izraža isti svoje zadovoljstvo na tem, da se hočejo Čehi združiti v enotno češko stranko.

Dunaj v nevarnosti radi kolere.

Dunaj, 14. septembra. Neki zdravnik, ki se že dalje časa mudi na Dunaju, je izjavil, da je Dunaj radi kolere v veliki nevarnosti. Popolnoma nepobitno je namreč, da se kljub vsem dementijem nahaja na Ogrskem nebroj bolnikov, ki so bolni na kolero in da se torej kolera zanaša iz Ogrskega na Dunaj. Radi tega bi se moralo vse iz Ogrskega došle potnike natančno preiskati, ker je popolnoma mogoče, da imajo par bacilov kolere v sebi.

Kolera v Olomucu.

Praga, 15. septembra. „Pravo Lidu“ poroča iz Olomuca: Neki dragonski begunec 11. dragonskega polka, ki je že lansko leto dezertiral, je prišel včeraj v skrajno zanemarjenem stanju nazaj v Olomuc in se takoj javil vojaškim oblastim. Dezerterja so takoj odpeljali v garnizijsko bolnišnico, ker so zapazili na njem več znakov kolere.

Kolera v Marienburgu na Pruskem.

Marienburg, 14. septembra. Tukaj so obolele danes štiri osebe na kolero. Okolu sto oseb je pod strogim zdravniškim nadzorstvom. Med občinstvom vlada veliko razburjenje.

Grški poslanik v Carigradu razžaljen.

Berolin, 14. septembra. „Vossische Zeitung“ poroča o konfliktu med grškim poslanikom v Carigradu, Gryparisom in turškim ministrom za zunanje zadeve Riffat pašo sledeče: V zadnji avdienci grškega poslanika v Carigradu pri turškem ministru

za zunanje zadeve Riffat paši, je grški poslanik najodločnejše protestiral proti še vedno trajajočemu protigrškemu bojkotu na Grškem. Turški minister Riffat paša je nato izjavil, da nikakor ne trpi, da bi se Grška umešavala v turška notranja vprašanja, nakar mu je ostentativno obrnil hrbet in odšel. Poslanik Gryparis je ves dogodek takoj brzojavno sporočil v Atene in izjavil, da ne more več vstrajati na svojem mestu. Vlada ga je nato pozvala, da naj za sedaj še vstraja. Obenem pa se je grški minister za zunanje zadeve podal k poslanikom vele-vlastij v Atenah in jih naprosil, naj posredujejo radi konflikta med grškim poslanikom Gryparisom v Carigradu in turškim ministrom Riffat pašo. Za slučaj, ako pa tudi ta akcija ne bo imela uspeha, bo grški poslanik na nedoločen čas odpoklican iz Carigrada.

Odstop ruskega ministra Izvolskega.

Petrograd, 14. septembra. O odstopu ruskega ministra za zunanje zadeve, Izvolskega tukaj sicer še ni ničesar znano, vendar pa odstop ne bo povzročil nobene iznenadenja. Izvolski je namreč že večkrat izrazil željo, da bi rad sprejel kako poslaniško mesto in namerava radi tega svojevoljno odstopiti kot minister. Na vsak način pa ne bo prej odstopil od svojega mesta, predno ne bo sprejet od carja v Friedbergu.

Špijonaža na Ruskem.

Petrograd, 14. septembra. V trdnjavi Sebastopol so aretirali štiri osebe, in sicer enega Japonca, enega Rusa in dve ruski dami, ki so obdolženi špijonaže.

Poneverjenja pri vojaški intendanci v Kijevu na Ruskem.

Petrograd, 14. septembra. Pri reviziji v Kijevu se je dognalo, da je tamkajšnja vojaška intendantca tekom zadnjih petih let poneverila približno 15 milijonov rubljev.

Kulturni boj na Portugalskem.

Lizbona, 14. septembra. Posebna preiskava, ki se je pričela že l. 1908, je sedaj dognala, da se neki duhovniški kolegij jezuitskega samostana v Aldeji peča predvsem s politiko in tako ruje proti državi. Portugalski zakon določa, da se smejo duhovniki pečati samo z vero in poukom v šoli. Vlada je radi tega sklenila, da se mora dotični samostan na mestu zapreti, obenem pa delati na to, da se jezuitski red razpusti. Naučno ministrstvo je dalje sklenilo, da se na Portugalskem ne sme otvoriti noben nov samostan.

Panika v gledališču.

Pariz, 14. septembra. Ravnateljstvo nekega tukajšnjega gledališča je radi grozeče stavke odpustilo več strojnikov, ki so poskusili aranžirati splošno stavko in jih nadomestilo z drugimi. Radi tega je prišlo drugega dne v gledališče zelo mnogo socialistov, ki so se hoteli maščevati nad ravnateljstvom. Kar naenkrat sredi predstave so zažgali bengaličen ogenj. Občinstvo, ki je do zadnjega prostora napolnilo gledališče, je mislilo, da je nastal ogenj in trumoma drvelo iz gledališča. V splošni paniki je bilo več oseb nevarno ranjenih.

Poroka abruškega vojvode.

Rim, 14. septembra. V zadnjem času se v Rimu razširjajo vesti, da se abruški vojvoda v najkrajšem času poroči. Z ozirom na to poroča tukajšnji dnevnik „Corriere della sera“, da so vse vesti o poroki abruškega vojvode popolnoma izmišljene.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovir najnovejše vrste, malo rabljen, se ceno prodaja. Več pove inseratni biro „Jutra“. 242/3—6

Absolventinja trgovskega tečaja, večša slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, z dveletno trgovsko izobrazbo, išče primerne službe. Dopolni pod šifro „Absolventinja“ na inseratni biro „Jutra“. 3—3

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno prodaja Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 136/6—17

Gostilna N. D. O. ulice Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“, kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/18—26

Spretna šivilja želi izvrševati nove in popravljati stare obleke v boljših hišah. Ponudbe pod šifro „Domača šivilja“ na inseratni biro „Jutra“. 253/3—2

Sedmošolec išče kakega postranskega zasluska ali kako instrukcijo. — Cenjene ponudbe z navedbo plače pod „Sedmošolec“ na inseratni biro „Jutra“.

Dva spretna stavbena mizarja sprejme takoj v trajno delo Josip Rože, mizar v Trstu, Rojan 407. 254/3—1

Pes

dober čuvaj, križane bernhardinske in volčje pasme, še ne dve leti star, črnoliste dolge dlake, se prodaja za 50 K.

Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših odobrenih izdajah ter vse šolske potrebščine v najboljši kakovosti priporoča po zmerni ceni

L. Schwentner

v Ljubljani, Prešernova ul. št. 3. Poslopje Mestne hranilnice.

5—1

Najboljša ura sedanjosti: zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri H. SUTTNER Ljubljana, Mestni trg. !! Lastna tovarna ur v Švici. !! Tovarniška varstvena znamka: „IKO“

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno damatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo. 5 kg franko K 4.— Br. Novakovič, Ljubljana.

FR. ŠEVČIK puškar, Ljubljana, Židovska ul. 7 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troeevke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi veliko zalogo lovskih potrebščin po najnižjih cenah. — Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. — Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Trgovina s knjigami in muzikalijami Kleinmayr & Bamberg Ljubljana, Kongresni trg št. 2 priporoča popolno zalogo vseh na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih uvedenih ŠOLSKIH KNJIG :: v predpisanih izdajah po najnižjih cenah :: Zaznamki učnih knjig se oddajo gratis.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185 Poštne hranilnice na račun št. 828.405 Ogrska poštna hranilnica št. 19.864 Kmetska posojilnica ljubljanske okolice registrovana zadruga z neomejeno zavezo Ljubljana, Dunajska cesta 18 v lastnem združnem domu je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121.11 upravnega premoženja K 20.775.510.59 obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni zaklad K 400.000. Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga. URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov

Matej Orehek, Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Sprejme se do 27. t. m. izkušen
plačilni

natakar

s kavcijo, večš slovenskega in nem. jezika.
Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Oroslav Jezeršek

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel

modno trgovino

Karl Recknagel

na Mestnem trgu

ter isto popolnoma z novim blagom založil. Blago, ki je še ostalo iz prejšnje zaloge, se prodaja po zelo nizkih cenah, na kar se osobito cenj. gg. šivilje opozarjajo.

Blago vedno najboljše po najnižjih cenah.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohoštju in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

! Kolinska cikorija je najboljša !

FR. MALLY & dr.

parna opekarna in tovarna za rezano opeko
v Sr. Gamelnih pri Ljubljani

Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2.

Priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. najboljše kakovosti v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke I. in II. vrste se jamči najobširnejše.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska številka 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštna hranilnica številka 76.307.

Zaloga pive „Antonius-pivovarne“

Rimska cesta številka 19 = v Ljubljani = Rimska cesta številka 19

priporoča po najnižjih cenah svoje dobro uležano

marčno in à la bavarsko pivo.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica številka 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.